

[Ministeren for kulturelle anliggender]

skuffet over, men der har bare ikke været mulighed for at forhøje de midler, som er til rådighed, og som sagt er lovforslaget udarbejdet i samarbejde med Dansk Forfatterforening.

Det, som Forfatterforeningen muligvis kan komme med, og som givetvis vil vække interesse i kulturudvalget, dersom det kommer, er et forsøg på en bogdefinition, en kvalitativ vurdering, hvor dette lovforslag i vidt omfang bygger på en kvantitativ vurdering.

Jeg synes, vi skal være åbne over for de nye tanker, som er kommet, og se, om de kan foranledige os til at tænke i andre baner med hensyn til den graduerede afgiftsskala.

Men én ting er givet, og det er, at nogle af de bedst stillede må afgive til nogle af de dårligst stillede, hvis man vil lave et mere solidarisk og retfærdigt system, når man har de samme økonomiske rammer; det er en grundregel.

Hr. Bernhard Baunsgaard er utilfreds med, at vi endnu ikke er i stand til at yde biblioteksafgift til værker med flere forfattere. Det hænger simpelt hen sammen med, at der må ske en EDB-optælling, før man kan foretage den type optællinger, der da skal ligge til grund på en arbejdsmæssigt overkommelig måde. Men jeg er helt enig med hr. Bernhard Baunsgaard i, at der må komme en ordening, og den vil altså komme, når denne teknik er taget i brug, hvor også forfattere til bøger med flere forfattere, f. eks. bøger med indtil tre forfattere, vil være berettigede til at få afgift for deres bøger.

Spørgsmålet om at nærme sig ophavsretten er meget interessant, men endnu i høj grad uafklaret. Det er et spørgsmål, der har vakt interesse i mange lande, og som også drøftes internationalt. Jeg mener også, det er for tidligt. Jeg tror, vi er nødt til i denne lov at holde os inden for de kendte rammer, men det andet synspunkt er under bestandig drøftelse og vil givetvis finde en afklaring i løbet af de kommende år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
 vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af erhvervslivets vilkår.

[Af Dyremose (KF), Christophersen (V), Bollmann (CD) og Arne Bjerregaard (KrF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 27. Fremsat 16/2 82).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Erling Jensen):

En forbedring af erhvervslivets vilkår indgår i regeringens økonomiske politik med en høj prioritet. Regeringens handlingsprogram lægger afgørende vægt på at fremme investeringer og strukturforbedringer i det private erhverv. Handlingsprogrammet og den industripolitiske redegørelse, jeg har fremlagt for tinget, peger på en lang række initiativer med dette sigte. Senest havde jeg ved en erhvervspolitisk debat her i tinget i begyndelsen af februar lejlighed til at komme ind på noget af det, der gøres og vil blive gjort for at forbedre erhvervslivets vilkår. Ingen kan derfor være i tvivl om, at regeringen deler ønsket om at forbedre disse.

Netop nu kan der være grund til at gøre en ekstra indsats takket være den forbedring af erhvervslivets konkurrenceevne, der er indtrådt i løbet af de seneste år, og som det gælder om at fastholde og videreføre. Der er sket en reduktion af underskuddet på betalingsbalancen til trods for stigende energi- og renteudgifter, men arbejdsløsheden ligger fortsat på et alt for højt niveau, og industrieksporten, som har bidraget betydeligt til forbedringen af betalingsbalancen, har desværre ikke udvist yderligere stigning i de seneste måneder.

Regeringen er enig i, at en indsats til forbedring af erhvervslivets vilkår må sammen-

[Industriministeren]

sættes af foranstaltninger, der tilsammen dækker et bredt område af den økonomiske politik. Den industripolitiske redegørelse fremhævede netop, at en indsats over en bred front er en forudsætning for at udrette noget effektivt til gavn for erhvervslivet og dermed for beskæftigelsen og betalingsbalancen.

Regeringens handlingsprogram udmøntes i disse måneder i praktiske foranstaltninger som et udtryk for denne indsats. Det drejer sig ikke mindst om foranstaltninger på erhvervsskatteområdet, finansieringsreformen til gavn for byggeri og landbrug, direkte erhvervsfremmende foranstaltninger vedrørende eksport, teknologi og anlægsfinansiering, samarbejde om teknologi mellem den offentlige og den private sektor samt foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

Ministeren for skatter og afgifter vil senere redegøre for regeringens syn på den del af forslaget til folketingsbeslutning, der vedrører erhvervsskattepolitikken.

Jeg skal her knytte nogle korte kommentarer til forslagets øvrige punkter.

Regeringen er fuldt opmærksom på, at der i de administrative procedurer, der berører erhvervslivet, er elementer, der påvirker deres omkostninger og dermed konkurrenceevnen. Regeringen forsøger derfor, så langt det er muligt, at tage hensyn hertil. Man må dog samtidig være opmærksom på de krav om kontrol, regulering og indsigt, som det moderne samfund og ikke mindst den tekniske udvikling på en række områder stiller til lovgivningen. Hertil kommer hensynet til de forvaltningsretlige grundsætninger, der skal sikre, at erhvervsvirksomheder ikke udsættes for administrativ vilkårlighed.

Hvad angår belysningen af praktiske konsekvenser af ny lovgivning, må det være naturligt, at en afvejning af modstående hensyn bl. a. finder udtryk i et lovforslags bemærkninger. Dette fremgår allerede af et cirkulære fra statsministeriet fra 1966, hvor det hedder, at der i bemærkningerne til et lovforslag, som må antages at ville medføre begrænsninger eller udvidelse af de krav, der stilles til erhvervslivet eller private personer i forbindelse med administrationen af den pågældende lovgivning, nærmere bør redegøres herfor.

Forslagets afsnit om udbygning af erhvervsfremmeordningerne er for en stor del sammenfaldende med dele af regeringens handlingsprogram. Rammen for eksportkreditrådets garantier og kautioner er som bekendt netop forøget fra 30 til 50 mia. kr. Samtidig er garantirammen for § 7-garantier i loven om internationalt udviklingssamarbejde hævet fra 10 mia. kr. til 30 mia. kr. Det vil sige, at vi inden for den sidste måned har forhøjet rammerne for disse garantier og kautioner tilsammen fra tidligere 40 mia. kr. til nu 80 mia. kr., altså til det dobbelte.

Det industripolitiske kontaktudvalg har færdiggjort drøftelsen om fordelingen på enkelte ordninger af en ny beløbsramme på 100 mill. kr. til erhvervsfremmende foranstaltninger, og ansøgninger er oversendt til finansudvalget. I forbindelse hermed har regeringen med henblik på en yderligere styrkelse af eksportindsatsen anmodet eksportfremmerådet om at overveje behovet for nye initiativer, herunder bl. a. en udbygning af eksportstipendiatordningen.

Forslaget om at udvide rammerne for K-lån og EM-lån indgår ligeledes i handlingsprogrammet. Rammen for K-lån er inden for de to sidste år forhøjet meget væsentligt fra i 1980 at udgøre 690 mill. kr. til senere 1.250 mill. kr. og 1.325 mill. kr. i 1981 og 1982. De lovmæssige muligheder for indskud i EM-låneordningen vil nu blive fuldt udfyldt.

Jeg bemærker med tilfredshed, at forslagsstillerne ligesom regeringen har det grundsyn, at vi skal have en monopollovgivning og et monopoltilsyn, samt at en kontrol med monopoler og konkurrencebegrænsninger er en forudsætning for, at den fri konkurrence og den fri markedsøkonomi kan fungere, hvilket også er nødvendigt af hensyn til forbrugerne.

Regeringen er helt opmærksom på den udvikling, der har fundet sted i samfunds- og erhvervsforholdene siden lovens tilblivelse. Visse træk i denne udvikling er egnede til at skærpe konkurrencen; dette gælder bl. a. de langt friere forhold i udenrigshandelen, der råder i dag i modsætning til 1950'erne, hvor dele af vor udenrigsomsætning stadig var restriktionsbelagt. Ikke mindst Danmarks medlemskab af De europæiske Fællesskaber har betydet, at konkurrencen udefra nu gør sig langt stærkere gældende, end det dengang var tilfældet.

[Industriministeren]

Også den hastige teknologiske udvikling inden for fremstillingserhvervene og fremkomsten af nye omsætningsformer i distributionserhvervene har været af stor betydning.

Denne udvikling skal holdes for øje, men den har efter regeringens opfattelse ikke fjernet forudsætningerne for monopollovens bestemmelser om konkurrencebegrænsninger og dominerende indflydelse i hele landet eller inden for lokale områder. Tværtimod er der utvivlsomt træk i udviklingen i erhvervsstrukturen, der kan virke i retning af at begrænse konkurrencen og give råderum for administrerede priser og avancer.

Således har der inden for visse erhvervsområder givetvis fundet en erhvervsmæssig koncentration sted inden for produktion og omsætning i forhold til situationen, da monopolloven blev gennemført i 1950'erne. Dette må ses dels som en konsekvens af den teknologiske udvikling, som på visse produktionsområder har ført til, at produktionen koncentrerer på færre virksomheder, dels som en konsekvens af en finansiel indflydelse og endelig som en følge af den stærkere grad af organisationsmæssigt samvirke, der præger store dele af samfundet, og som også har sat sit præg på visse sider af erhvervsudøvelsen.

Disse ændringer er baggrunden for den revision af monopolloven, regeringen har under overvejelse.

Endelig skal jeg med hensyn til forslag om udbygningen af u-landsbistanden bemærke, at det ikke vil være i dansk interesse at indføre en kreditfacilitet, der er i strid med internationalt aftalte regler for eksportkrediternes løbetid, afdragsfrihed, rente m.v. Undertiden mødes danske eksportvirksomheder imidlertid med konkurrence på kreditvilkår, der er gunstigere for køberen end de vilkår, der internationalt er aftalt mellem en række lande. Det er ikke i strid med aftalerne at imødegå en sådan konkurrenceforvridning ved at tilbyde lige så gunstige vilkår, en såkaldt matching. Der vil derfor blive gennemført en forbedring af de hidtidige danske matchingregler, således at der også kan matches på selve renten.

Jeg er i øvrigt helt parat til mere i detaljer at beskæftige mig med forslagets enkeltheder i forbindelse med arbejdet i folketingsudvalget.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykkeitof):

Efter industriministerens indlæg skal jeg indskrænke mig til nogle bemærkninger til det punkt i beslutningsforslaget, der hedder 1, og som forslagsstillerne har kaldt en dynamisk erhvervsskattepolitik. Forslaget er formuleret som en hensigtserklæring, der går ud på, at selvfinansiering og investeringslyst i erhvervslivet skal fremmes gennem lettelser i erhvervsbeskatningen.

Regeringen er da enig i, at sådanne lempelser kan være et udmærket instrument i bestræbelserne for at fremme produktion og beskæftigelse. Som bekendt gennemførtes der allerede i sidste folketingssamling betydelige lettelser for erhvervslivet som led i de fire gamle forligspartiets aftale. Også i denne folketingssamling har regeringen fremsat forslag, der indebærer skattelettelser for erhvervslivet, også forslag, som vi er indstillet på at forhandle yderligere forbedringer i. Men i en tid med knappe økonomiske ressourcer må vi have en vis garanti for, at de lempelser, der gennemføres, rent faktisk giver sig udslag i øgede erhvervsinvesteringer. Derfor har regeringen koncentreret sig om forslag, der sigter direkte på at fremme nye investeringer og dermed ny beskæftigelse.

Regeringen har derimod ikke ønsket at fremme forslag om meget generelle lempelser, således som det gentagne gange har været ønsket fra borgerlig side, da man jo derved f. eks. også ville gavne mere passive investeringer og i hvert fald ikke ville skabe nogen rimelig sammenhæng over til en øget aktivitet og investering.

I bemærkningerne til det beslutningsforslag, som er til debat her i dag, har forslagsstillerne anført en række konkrete forslag til omlægning af erhvervsbeskatningen. En del af dem har tidligere været fremsat og afvist her i tinget, flere af dem endda adskillige gange. Forslagene er således næsten identiske med de forslag, der var indeholdt i venstres beslutningsforslag nr. 13, der var til behandling i november 1980. Jeg finder allerede af den grund ikke nogen anledning til at foretage en gennemgang af de enkelte punkter, men har selvfølgelig glædet mig over de steder, hvor der er sammenfald med de ting, regeringen allerede har fremsat; det gælder pristalsregulering af afskrivningsgrundlag, og det gælder i øvrigt også i forbindelse hermed

[Ministeren for skatter og afgifter]

ophævelsen af den såkaldte halvårsregel i afskrivningsloven.

Derudover vil jeg da godt nævne, selv om det tidligere er sagt til folketinget, at vi agter meget snart at fremsætte lovforslag om en ændring af reglerne om beskatning af fortjeneste ved fast ejendom. Disse forslag vil blive fremsat, så de, hvis tinget vil dispensere fra de aftalte frister, kan behandles færdig inden sommerferien.

Endvidere arbejder vi med overvejelser om ændring af beskatningen af hovedaktionærer og goodwillbeskatning. Vi arbejder også på så vidt muligt at fremsætte et lovforslag inden sommerferien om skattefri omdannelse af personligt drevne virksomheder til aktie- og anpartsselskaber.

Regeringen har således allerede taget initiativ til en lang række lempelser i beskatningen af den producerende del af erhvervslivet; jeg anser på den baggrund beslutningsforslaget for temmelig overflødig og må afvise den del af det.

Men jeg skal da gøre den tilføjelse, at der er selvfølgelig den forskel på det, regeringen har foreslået og kan medvirke til, og så det, der fremlægges her, at der, jeg havde nær sagt fuldstændig som sædvanlig, fra oppositionens side overhovedet ikke er skelet til de provenumæssige virkninger for statskassen. Der er jo tale om, at man i generelle lettelser, som vi ikke kan medvirke til, og lettelser af den art, som vi kan medvirke til, i alt vil gennemføre skattnedsættelser for erhvervsdrivende personer og selskaber af størrelsesordenen 3 mia kr. og derudover skatteudskydelser på i alt 5 mia kr. Det er der selvfølgelig ikke nogen ansvarlig regering, heller ikke en med borgerlige ministre, der ville finde på at foreslå, og derfor er disse forslag sådan set bare udtryk for den sædvanlige overbudspolitik. Man kunne føje til, at det havde været nemmere, når man alligevel har været så vidt omkring, som forslagsstillerne her har, at gøre, som det tidligere er nævnt fra regeringens side: forenkle sit budskab til befolkningen til, at al indkomst, som ikke skyldes personlig arbejdsindsats, er skattefri, for det er jo det, man ønsker at opnå med de forslag, der foreligger her, og ikke så meget målrettet at fremme erhvervsinvesteringer.

Lissa Mathiasen (S):

Socialdemokratiet ser naturligvis med sympati på formålet med det beslutningsforslag, som vi her har til behandling. Der er vel næppe nogen, som ikke gerne ser, at mulighederne for at øge produktion og beskæftigelse forbedres, og vi er enige med forslagsstillerne i, at dette forudsætter en forbedring af konkurrenceevnen over for udlandet.

Men når forslagsstillerne videre skriver, at disse mål skal nås gennem en generel forbedring af erhvervslivets vilkår, stiller vi os en smule tvivlende. Det er her vores opfattelse, at i den nuværende økonomiske situation er der dårligt råd til at dele penge ud til højre og venstre uden hensyn til, hvor effekten på beskæftigelse og valutabalance måtte være størst. I en situation med 300.000 arbejdsløse og med knappe sociale bevillinger må der være en høj grad af sikkerhed for, at de penge, der gives erhvervslivet, også fører til øget beskæftigelse og øgede investeringer, ellers er den sociale balance i hvert fald ikke i orden, og beklageligvis er der meget, der tyder på, at ikke alle forslagsstilleres forslag vil være fremmende for investeringslysten eller for produktionen.

Jeg skal eksempelvis nævne forslaget om at nedsætte formue- og selskabsskatterne. Man skal her huske på, at selv om det er rigtigt, at den generelle fortjeneste herved stiger, så nedsættes samtidig værdien af rentefradragsretten og dermed nyinvesteringernes rentabilitet.

Man kunne måske også fristes til at fremdrage forslaget om konjunkturregulerende fonde, som i hvert fald i udlandet har givet anledning til lovlig megen skattetækning uden beskæftigelsesfremmende effekt.

Omvendt findes der også en række forslag, som i høj grad harmonerer med socialdemokratiets tanker: afskrivningsindekseringen, problemerne i forbindelse med generationsskiftet og beskatningen af hovedaktionærer. Disse forslag vil også efter socialdemokratiets opfattelse virke fremmende såvel for investeringerne som for beskæftigelsen.

Vi kan også fra socialdemokratiets side bifalde forslagene om at udbygge de erhvervsfremmende ordninger. Vi har, som det allerede er nævnt, selv stillet forslag om, at eksportkreditgarantier og -kautationer skal udvides, og vi er også enige i, at K- og EM-låneordningerne bør udvides, men måske ikke

[Lissa Mathiasen]

helt med samme beløb, som her af forslagsstillerne anføres.

Med hensyn til det afsnit, som lidt pompøst er benævnt »afviklingen af erhvervshæmmende bureaukrati«, tror jeg nok, at forslagsstillerne i nogen grad ser spøgelse, hvor der ikke rigtig er noget at blive forskrækket for. I øvrigt har vi allerede et industripolitisk kontaktudvalg til at tage sig af eventuelle problemer, og jeg tror næppe, at en yderligere nedsættelse af ekspertudvalg vil have anden effekt end at belaste statsfinancerne.

Forslaget om, at lovforslagets praktiske konsekvenser for den private sektor skal belyses nærmere, tror jeg i høj grad er overflødig. Det er min opfattelse, at der allerede på nuværende tidspunkt er ganske mange bestræbelser i gang i den forbindelse.

Der er også spørgsmålet omkring monopolloven, og her skal jeg kun til bemærkningerne sige, at den kontrolfunktion, som der tidligere har været, mener jeg er absolut lige så nødvendig i dag, som inden Danmark indtrådte i EF.

Alt i alt skal jeg om det foreliggende beslutningsforslag sige, at selv om vi er enige i målet: at styrke produktion, konkurrenceevne og beskæftigelse, kan vi ikke bifalde flere af de midler, som foreslås. De forekommer at være både for dyre og for lidt målrettede, og de mangler i allerhøjeste grad den bredde, som der er behov for, således at der samtidig skabes gode vilkår for erhvervslivets medarbejdere med hensyn til indseende, medindflydelse, medejendomsret og medansvar.

Forslagsstillerne vil sende en mild strøm af penge ned over enhver form for erhvervsvirksomhed i Danmark, og det endda uden smålig skelen til, om disse penge rent faktisk vil resultere i øget økonomisk aktivitet. Jeg tror, at både samfundet og vort erhvervsliv er bedre tjent med, at vi er lidt mere påpasselige med skatteydernes penge og overvejer en smule mere grundigt end forslagsstillerne, hvor de kan gøre mest nytte.

Ellemann-Jensen (V):

Dette forslag markerer jo en grundlæggende forskel i holdningen til erhvervspolitik mellem regeringen og dens støttepartier på den ene side og så de liberale borgerlige partier på den anden side. Det kom måske især

stærkt frem i skatteministerens og fru Lissa Mathiasens indlæg, mens det var mindre tydeligt i industriministerens mere runde og til tider ligefrem venlige indlæg. Det kan ikke undre nogen, der har læst industriministerens industripolitiske redegørelse, som indeholder mange positive ting parallelt til det, vi andre foreslår her.

Også i regeringens handlingsprogram er der positive elementer, men vi kommer jo ikke uden om, specielt ikke efter at have hørt skatteministeren og fru Lissa Mathiasen, at socialdemokratiet og partierne til venstre for socialdemokratiet grundlæggende ønsker en højere grad af statslig styring af erhvervene, hvor vi andre ønsker et så frit erhvervsliv som overhovedet muligt. Derfor sigter det forslag, som her er til første behandling, på en generel forbedring af erhvervslivets vilkår ud fra en tro på, at det er den sikreste måde, hvorpå vi kan forbedre beskæftigelse og konkurrenceevne på samme tid.

En række af forslagene er velkendt fra tidligere. Det gælder afsnittet om en dynamisk erhvervsskattepolitik, hvor folketinget efter vores opfattelse bør udnytte alle muligheder for at dæmpe produktionsomkostningerne gennem skattelettelser, og vel at mærke skattelettelser, der er indrettet sådan, at de fremmer virksomhedernes selvfinansiering og investeringslyst, for det er jo på den måde, man skal løse virksomhedernes finansieringsproblemer, ikke ved de forskellige kunstige tvangsordninger, regeringen arbejder med, og som tydeligvis sigter på en øget statslig styring af kapitalformidlingen i Danmark. Sådan nogle løsninger vil ikke fremme konkurrenceevnen, det viser erfaringer fra andre lande tydeligt, og det blev vi da også sidst mindet om i OECDs seneste Danmarksrapport, der indeholder klare advarsler imod en selektiv erhvervspolitik. Det er et budskab, som tydeligvis ikke er trængt igennem hos skatteministeren. Han vil stadig have en snor i altting, det hørte vi også i dag, og det må jo skyldes dels en sørgelig mangel på fantasi, dels en sørgelig mangel på forståelse for, hvordan en liberal markedsøkonomi fungerer.

Et andet vigtigt element i forslaget handler om at få afviklet det erhvervshæmmende bureaukrati. Her foreslår vi, at der i industriministerens regie bliver nedsat en hurtigt arbejdende arbejdsgruppe, der kan fremsætte for-

[Ellemann-Jensen]

slag om det, man i USA kalder deregulering, altså afregulering – vi mangler et godt dansk ord her, men meningen er jo tydelig nok, og den er specielt god nok.

Måske er vi lovlig snævre i forslaget i beskrivelsen af, hvem der skal være med i sådan et udvalg. Det må være væsentligt at få en bred repræsentation af de berørte erhverv, men der er så sandelig nok at tage fat på, og jeg er sikker på, at industriministeren bedre end så mange af sine kolleger vil have forståelse for denne problemkreds. Alt for mange gode ideer bliver jo aldrig til virkelighed, fordi de mellem undfangelse og fødsel bliver kvalt af bureaukratiske regler.

Vi peger mere konkret også på behovet for en lempelse af monopollovgivningen. Vi erkender behovet for en monopollovgivning, vi vil også gerne fremme den frie konkurrence og give en fri markedsøkonomi mulighed for at fungere, men så må vi også være sikre på, at monopollovgivningen strengt fastholder denne målsætning, og i den forbindelse er vi noget foruroeligt over de tanker om en skærpelse af monopollovgivningen, som ministeren har tumlet med, men som endnu ikke er nået frem og forhåbentlig heller aldrig vil nå frem på folketingets bord.

I denne tid, hvor så mange virksomheder bukkes under på grund af omkostningspres og hård konkurrence både udefra og indefra, må vi ikke gøre virksomhedernes tilværelse mere besværlig end højst nødvendigt. Det vil øge statskassens forsørgerbyrde, og det vil gøre det endnu vanskeligere at komme ud af den økonomiske sump, Danmark stikker i.

Vi er også fremme med nogle forslag om, hvordan vi i højere grad kan gøre det muligt for danske virksomheder at deltage i dansk u-landsbistand. Jeg skal understrege, at vi ikke ønsker at ændre dansk udviklingsbistand i retning af, at der først og fremmest skal tages hensyn til danske erhvervsinteresser, det er vigtigt at få det slået fast, men der er store uudnyttede muligheder for et bedre samspil mellem danske virksomheder og så erhvervslivet i de udviklingslande, der har behov for bistand, og sådanne muligheder bør vi udnytte i alles interesse.

Til sidst vil jeg sige, at de partier, der står bag dette forslag, tidligere i fællesskab har lagt forslag frem om en forbedring af landbrugets situation. Det forslag, der er til første behandling her, sigter især på byerhvervene.

Der er lagt en vigtig erhvervspolitisk linje med disse forslag, og det er mit håb, at forslagene kan få en så bred opbakning i folketinget, at vi for alvor kan få brudt den onde cirkel i dansk økonomi, hvor den private erhvervssektor bliver klemt stadig mere, mens den offentlige sektor pustes stadig mere op. Det er en udvikling, der ikke kan fortsætte, og som vil koste den enkelte dyrt i form af tabt levestandard og sociale spændinger flere generationer frem i tiden.

Rahbæk Møller (SF):

Der foreslås en meget lang række skattelettelser, så lang, at man må spørge sig selv, hvorfor der ikke er gjort blot det mindste forsøg på en prioritering, eller, da man åbenbart ikke har villet dette, hvorfor man ikke er gået virkelig til bunds i det og simpelt hen har foreslået, at enhver skat på selskaber, formuer og anden form for besiddelse ophæves, for det er åbenbart det, man vil. SF kan naturligvis ikke støtte nogen af disse forslag.

Så foreslås det, at man afvikler erhvervs-hæmmende bureaukrati, og det lyder straks mere sympatisk. Vi er sandelig også modstandere af enhver form for bureaukrati. Når man så læser bemærkningerne, ser man, at det, det drejer sig om, er miljølovgivning, arbejdsmiljølovgivning, forbrugerbeskyttelse osv., og disse formål ønsker vi sandelig tilgodeset. Hvis forslagsstillerne kan finde ud af at gøre det på en mindre bureaukratisk måde, så for os gerne, men det fundamentale mål må ikke opgives.

Så foreslås det, at ny lovgivning m.v. skal belyses bedre med hensyn til praktiske konsekvenser, og det er sandelig også en god ting. Det sker da også i vid udstrækning i form af bemærkningerne til de lovforslag, vi får, og ikke mindst i form af de mange spørgsmål, der stilles gennem udvalg og på anden måde. Men meningen må vel være, at konsekvenserne simpelt hen skal ligge i bemærkningerne til lovforslagene, og så kan man jo vende sig til dette forslag og spørge: hvor er konsekvensberegningen? Hvor meget koster dette? Hvor mange milliarder kroner? Vi hørte lige ministeren for skatter og afgifter give et bud.

Så kommer det næste spørgsmål: hvordan skal dette finansieres? Hvem skal have skatteforhøjelser, eller hvor skal pengene spares?

[Rahbæk Møller]

Hvad vil alt dette koste? Når I selv beder om konsekvensberegninger, burde I også selv komme med dem.

Så foreslås der en udbygning af erhvervsfremmeordningerne, og det kan da godt være, at der er nogle erhvervsfremmeordninger, der burde udbygges. En af de ting, der foreslås, nemlig en forhøjelse af garantirammen for Danmarks erhvervsfond fra 30 til 50 mia kr., er jo netop blevet vedtaget, bl.a. med SFs stemmer. Men den brede vifte, der foreslås her uden nogen form for behovsanalyse, konsekvensanalyse eller andet, kan vi selvfølgelig ikke støtte. En præcist målrettet udbygning: ja. Men dette: nej.

Det foreslås evidenter, at monopolloven lempes. Monopolloven bør strammes, ikke lempes.

Endelig foreslås det, at u-landsbistanden udbygges, og her er vi da med. U-landsbistanden skal udbygges, men det synes at fremgå, at det, der er hensigten her, er at bruge u-landsbistanden til erhvervsstøtte, og det kan vi ikke være enige i. U-landsbistand er u-landsbistand, og erhvervsstøtte er erhvervsstøtte, og de to ting skal ikke blandes sammen.

Askjær Jørgensen (FP):

Fremskridtspartiet er parat til umiddelbart at stemme ja til beslutningsforslaget, som det foreligger. Det er en erkendelse fra de 4 partiers side af, at meget af det, man har været med til at vedtage her i huset gennem årene, har været forkert, og at man nu er parat til at ændre det, man har gjort forkert. Det respekterer jeg de 4 partier for, og derfor skal jeg ikke gå i dybden med at kritisere de 4 partier for den erhvervspolitik, de hidindtil har haft ansvaret for. Vi kan jo se, at de 20 punkter i bemærkningerne i vid udstrækning er inspireret af det, vi har sagt på det erhvervspolitiske område fra denne talerstol gennem snart 10 år, og man skal have tak for, at man nøje har studeret og i høj grad imødekommer det.

Jeg er derimod nødt til at sige, at ministre- ne desværre kom til at sige noget, som ikke var rigtigt.

Industriministeren hævder, at regeringen vil gøre noget for erhvervslivet. Det passer ikke, og den socialdemokratiske ordfører leverede beviset, da hun sagde, at der var

300.000 arbejdsløse. Hvis man virkelig gjorde noget for erhvervslivet, havde det jo mulighed for at beskæftige danske borgere.

I sidste uge blev der i Brande solgt en fabrik på tvangsauktion. Den var på 2.000 m², dejlige bygninger i gule mursten, stor grund med masser af faciliteter. Hvis det virkelig var godt at drive erhvervsvirksomhed her i Danmark, skal man ikke bilde mig ind, at sådan en vidunderlig fabrik kunne gå på hammerslag for 500.000 kr. Nej, når sådan en stor fabrik med en masse faciliteter, frokoststue, kontorer, kantine og alt muligt kan gå på hammerslag for 500.000 kr., er dette et helt tydeligt eksempel på, at ingen gider købe erhvervsvirksomhed. Og selv om vi har en lappeskrædderregering i dette samfund, er det danske erhvervsliv alligevel meget laset og har masser af huller i sin kedeldragt.

Skatteministeren sagde også noget, der er meget forkert. Han pegede på de provenu- mæssige konsekvenser, som om det skulle koste penge at gennemføre dette. Det er trist, at vores skatteminister ikke ved, at jo bedre man gør det for erhvervslivet, jo flere penge kommer der i statskassen, for så sparer man nemlig penge til understøttelse og mange andre ting. Derfor er det klart, dette ikke er noget, der koster penge, det er noget, der giver penge, mange penge, så hvis man vil mindske underskuddet på finansloven, skal man bare gennemføre disse forslag hurtigst muligt.

Så vil jeg sige, at dette er naturligvis slet ikke vidtgående nok, men vi er jo i forårstiden nu, og sidste fredag kom der en dejlig lille erantis op af forårsjorden. Det var på forsiden af Jyllands-Posten, hvor overvis- mand Hans Zeuthen skrev, at nu var der ikke andet at gøre end at nedsætte bruttoprisen på arbejdskraft. Det er nøjagtig det, jeg har doceret i en årrække. Ministeren for skatter og afgifter har jo sikkert så stor en statsafgift på dansk arbejdskraft, at erhvervslivet ikke har råd til at købe den. Den danske arbej- ders realløn er støt og roligt sat ned af de socialdemokratiske regeringer, vi har haft; socialdemokratiet har altså til stadighed og konstant forringet danske lønarbejdes vilkår. Det er, hvad socialdemokratiet har præ- steret, godt bistået af de radikale og SF og nogle andre reaktionære partier. Men helt konkret kan vi altså nu notere, at flere og flere kan se, at det, vi har sagt, er rigtigt, og

[Askjær Jørgensen]

det er vi naturligvis tilfredse med. Derfor kunne jeg godt tænke mig at stille et spørgsmål til ministeren: er ministeren enig med overvismand Hans Zeuthen i, at det nu er nødvendigt at få reduceret prisen på dansk arbejdskraft, så erhvervslivet har råd til at købe den? Selvfølgelig ikke på den måde, at man sætter reallønnen ned, men således at man fjerner en del af statsafgiften på dansk arbejdskraft.

Man har i dette ting ofte hævdet, at man kunne regulere det forbrug, danskerne har, ved at lægge forbrugsafgifter på det, danskerne kan købe. Det ville være ganske glimrende, hvis ministeren for skatter og afgifter ville forstå, at hvis man regulerer statsafgiften på arbejdskraft nedad, bliver der større mulighed for at forbruge noget dansk arbejdskraft, og så kan den blive omsat i produktion af danske varer, der kan sælges. Det, socialdemokraterne vil, er det stik modsatte. Det groveste eksempel, vi har haft på det seneste, er ministerens forslag om, at nu skal det stål, vi bruger i Danmark, koste noget mere, sådan at det bliver sværere endnu for de firmaer i Danmark, der køber stål, at omsætte det i færdige maskiner. Det var det sidste bevis på, at den socialdemokratiske regering i enhver henseende skader erhvervslivet, så det klodser, og det gør man hver eneste dag året rundt.

Hahn (CD):

Da mit partis ordfører er kaldt til møde, skal jeg være ordfører ved de næste to førstebehandlinger.

Som medforslagsstiller til dette forslag skal jeg på CDs vegne understrege, at det, der her er tale om, er et forslagskatalog. Vi er naturligvis af den opfattelse, at alle dele af forslaget bør gennemføres, men vi har forståelse for, at ikke alt kan gennemføres samtidig. Det er imidlertid påkrævet, at erhvervslivet får den fornødne optimisme.

CD er overbevist om, at en dynamisk skat-tepolitik er en forudsætning for, at erhvervslivet igen kan fungere. I dette forslag er opregnet mange af de ting, som CD gentagne gange har foreslået. Regeringen har ganske vist efter fremsættelsen af forslaget selv fremsat forslag om ændring af afskrivningsreglerne, men i sammenhæng med andre stramminger, der foreslås, får det ikke den virkning,

som erhvervslivet i virkeligheden har brug for.

Alle de øvrige dele af skatteområdet skal jeg ikke kommentere nu, men den erhvervsvenlighed, regeringen hidtil har lagt frem på skatteområdet, er meget vanskelig for os at få øje på.

Socialdemokratiets ordfører var meget positiv over for flere punkter i forslaget, og det samme var ministrene, men man var også skeptisk på flere områder.

Glædeligvis arbejder regeringen med forbedringer, men den mangler fantasi. Viljen har man sikkert. Jeg ved, at industriministeren har forståelse for mange af problemerne. CD ønsker at redde erhvervslivet fra modgang og undergang. Derfor er mit parti interesseret i ophævelse af alt, hvad der har med bureaukrati at gøre.

Janne Normann (RV):

Det har været hyggeligt at gense venstres og de konservatives valgprogram. Der var mange ting, vi var enige i, men der var også mange ting, vi måtte sætte et skeptisk spørgsmålstegn ved.

Med hensyn til de ting, vi er enige i, er vi jo allerede godt i gang i skatteudvalget. Adskillige af disse forslag er godt i gang med at blive udformet i praktisk lovgivning.

Men som sagt, vi har også sat spørgsmålstegn ved mange af forslagene, først og fremmest vel egentlig ved beløbet. 6 mia kr. sparer man erhvervslivet for efter forslagsstillerens beregninger, og det vil vel i det store og hele sige, at det bliver det manglende provenu i statskassen. Og så er vi igen ved problemet, at det er nemt at give penge ud, men noget sværere at få dem skaffet ind. Det er jo ikke så detaljeret, så man kan sige, at det med sikkerhed vil blive lige det beløb, som forslagsstillerne har skitseret, men det vil vi gerne kigge nærmere på.

Nogle ting har særlig glædet os, og her skal jeg nævne de muligheder, som forslagsstillerne ser for yderligere at begrænse eller lette erhvervslivets indbetalinger til det offentlige. Der er jo allerede truffet beslutning om at samle 5 af erhvervslivets indbetalinger, og det vil betyde en lettelse for især de mindre virksomheder fra 1. januar 1983, men kan vi få yderligere lettelser gennemført,

[Janne Normann]

eventuelt gennem et særligt udvalg, vil vi hilse det meget velkomment.

Vi er også interesseret i at høre nærmere om, hvad forslagsstillerne tænker sig med, at de praktiske virkninger for den private sektor af forslaget skal analyseres, og er det muligt at komme med en analyse heraf og vurdere, om lovforslag eventuelt kan udformes således, at man helt konsekvent kender følgerne for den private sektor, vil vi også se med velvilje på det, ligesom vi kan lide tanken om at udvide K- og EM-låneordningerne og ganske særligt, som vi har foreslået det efterhånden i årevis, at dele af dem skal forvaltes af Dansk Håndværks Finansieringsselskab.

Med hensyn til monopolloven er vi noget skeptiske. Der er tanker omkring monopolloven, som vi er velvilligt stemt over for, men de er nu ikke nævnt heri. Jeg tænker her særligt på, at forskningsudgifter skal kunne indregnes på flere varegrupper. Men vi må jo nok sige, at det er monopollovens opgave at imødegå monopoler og virksomheders væsentlige dominans på markedet, og just i disse dage må man jo sige at disse bestræbelser også må omfatte andelsselskaber, som jo ellers i deres fundament er noget, der meget tiltaler radikale hjerter. Men vi må altså sørge for, at monopolloven sætter os i stand til at imødegå monopoler og væsentlig dominans, og jeg er ikke sikker på, at det er en lempelse som her skitseret, der skal til.

Forslaget om udbygning af u-landsbistanden vil vi også meget gerne se med stor velvilje på. Det er da rigtigt, at u-landsbistand er noget, man først og fremmest yder af humanitære grunde, men kan den ydes, så den får en gunstig effekt for modtagerlandet, samtidig med at den gavner vores eget erhvervsliv, er det da kun et yderligere plus.

I det store og hele vil vi se med megen velvilje på dele af dette forslag, men er altså skeptiske over for de økonomiske konsekvenser.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal fatte mig i korthed, selv om forslaget øjensynlig er et tilløbsstykke.

Lad mig først sige, at jeg fornem, at skatteministeren var lidt højt oppe. Nu skulle lønmodtagerne betale, og alle andre skulle ikke betale. Man kan jo diskutere, hvem der

skal betale den første og den sidste ende. Vi kan jo altid sige, at i den sidste ende må det altid være lønmodtagerne, eller også kan vi sige, at i den første ende må det altid være erhvervslivet, for hvor skulle pengene ellers komme fra i dette samfund, om det ikke er dér, hvor man producerer tingene? Den eneste måde, vi får nogle værdier på, er vel ved at producere noget, og så kan det jo altid blive en standende diskussion, hvem der nu skal betale gildet.

For os har det altid været af betydning, at man fandt den nødvendige balance, idet vi ser vort erhvervsliv som en, jeg havde nær sagt guldhøne, som skal passes tilstrækkelig godt; den skal ikke overfodres, men den skal så sandelig heller ikke underfodres. Som jeg vist har sagt før, er enhver nok bekendt med hønseavl; hvis man ikke gør nogen af delene, bliver det småt med æglægningen, og sådan mener vi også det er med erhvervslivet. Man må finde en rimelig balance, således at der bliver produktionslyst og investeringslyst i erhvervslivet, for kun dette kan være til gavn for os alle. For os er det altså ikke et spørgsmål, om vi skal lægge ekstra byrder på lønmodtagerne. For os er det et spørgsmål om, hvorledes vi kommer erhvervslivet i møde på en måde, der kan sikre en udvikling i samfundet, som også vil være til gavn for lønmodtagerne. Vi mener, at der i det forslag, som her er lagt frem, i alt fald er væsentlige dele, som det burde være naturligt at diskutere i fællesskab partierne imellem i dette ting for netop at skabe en rimelig investerings- og produktionslyst i vort erhvervsliv.

Med hensyn til, hvad det koster, er det jo stadig væk sådan, at man siger: hvor tager vi pengene fra? Men gør vi ikke noget, bliver der færre penge at fordele. Får vi et mindre provenu ind her, kunne det jo være, at der senere hen blev et større provenu, fordi man producerer noget mere, og det må vel være det, der er ideen. Vi kan ikke altid sige: ja men det har vi ikke råd til. Netop ved at tage sig råd i den givne situation kunne det være, at vi i fremtiden fik råd til noget mere.

Så kan man endelig spørge, hvornår vi ser renteskatteordningen fra ministerens hånd. Der kunne eventuelt være nogle midler dér, som kunne komme erhvervslivet til gode.

Dyremose (KF):

[Dyremose]

Socialdemokratiet og regeringen stillede i dag med tre talere, og det er vi da glade for; vi tager det som udtryk for, at man havde interesse i dette forslag. Jeg må dog indrømme, at det ikke har gjort fortolkningen af regeringspartiets holdning til forslaget nemmere, for de tre talere udtrykte sig ikke helt ensartet. Men jeg synes nu nok, at der i alle tre taler var positive udsagn, og så var der også enkelte negative.

Indleveringen af dette forslag, som fandt sted den 10. februar, skete, fordi vi lagde vægt på, at der i denne folketingssamling blev skabt resultater, og fordi vi ikke ville vente på regeringen. Derfor vil jeg da sige, at vi med kyshånd vil tage imod de positive ting, og på de områder, hvor socialdemokratiet og regeringen har været mere skeptisk, har jeg med interesse noteret mig, at når man til firkløverpartiernes 66 mandater lægger ubetinget 16 fremskridtsmandater, så mangler vi kun en 7-8-9 stykker i at have et flertal, og da har jeg noteret mig, at fru Janne Normann på det radikale venstres vegne på en række punkter har erklæret sig positiv over for beslutningsforslagets indhold. Det vil sige, at vi har en mulighed for måske at presse regeringen på nogle af de punkter, hvor den har været negativ i sin modtagelse af forslaget i dag.

Jeg vil godt hæfte mig lidt ved, at vi indleverede forslaget den 10. februar, fordi samtlige socialdemokratiske talere var inde på de forslag, som socialdemokratiet havde fremsat. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at de er fremsat, efter at vi havde indleveret vort beslutningsforslag, men at man alligevel har fået en del af disse forslag til første behandling, ja, nogle af dem har man oven i købet færdigbehandlet ved tredje behandling.

Lad mig først komme ind på forslaget om udbygningen af erhvervsfremmeordningerne, for her synes der at være den største enighed på tværs af salen. Vi har stemt for forslaget om den forhøjede eksportkredit, og det er ikke så mærkeligt, for vi har også foreslået dette. Jeg noterede med glæde, at industriministeren var positiv ikke alene over for forslaget om K- og EM-lånerammens udvidelse - det forventede jeg også at ministeren ville være - men også over for forslaget om en øget indsats, hvad angår eksportstipendiatordninger. Med hensyn til spørgsmålet om erhvervsfremme er der altså sket noget, og

der vil ske mere i denne folketingssamling; det synes jeg er godt.

Når vi taler om den dynamiske erhvervs-skattepolitik, må jeg til gengæld sige, at her taler regeringen mere, end den handler. Skatte- og afgiftsministeren nævnte i dag de forslag, der var fremsat, og fremhævede, at der var samme hensigt med disse forslag, og det, der glædede mig mest i ministerens bemærkninger, var, at han erklærede, at regeringen var indstillet på at forhandle yderligere forbedringer på disse områder; det tror jeg der bliver brug for. Hvis man f.eks. ser det notat, vi har fået fra Industrirådet i folketingets skatte- og afgiftsudvalg om afskrivningslove osv., så bliver det af Industrirådet dokumenteret med udgangspunkt i regeringens beregninger, at hvad angår afskrivning af driftsmidler m.v., vil der med de foreliggende forslag blive tale om en forringelse af virksomhedernes afskrivninger og fradrag i de første 4-5 år, og først efter 8 år vil tabet være indhentet.

Også hvad angår bygningsafskrivninger, er der tale om en væsentlig forringelse, og det glæder mig derfor, at ministeren siger, der er vilje til at forhandle disse forslag med henblik på at sikre det, som vi er inde på, nemlig en forbedring af erhvervslivets aktuelle situation, ved at man reducerer omkostningsniveauet og dermed forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne. Det var altså det positive i skatteministerens indlæg.

Så var der ellers en række ideologiske overtoner og overfortolkninger af hensigterne med vores beslutningsforslag, men dem synes jeg vi skal lade ligge med henblik på at nå det konkrete, nemlig nogle forbedringer, som erhvervslivet kan være tjent med.

Siden vi kom med vores forslag den 10. februar, har vi set en meget stor interesse for dem hos erhvervslivets organisationer. Disse organisationer har understreget behovet for, at virksomhedernes konkurrenceevne forbedres, og de har fundet, at vore forslag om en ændret erhvervsbeskatning vil sikre en så betydelig reduktion af omkostningsniveauet, at man vil kunne forvente mange nye arbejdspladser, hvis forslagene bliver gennemført. Men det er kendetegnende for de reaktioner, vi har modtaget, at erhvervsorganisationerne er endnu mere interesseret i de dele af vores forslag, der går ud på at afvikle det erhvervshæmmende bureaukrati og få belyst

[Dyremose]

de praktiske konsekvenser af den nye lovgivning.

Vi havde oprindeligt foreslået en meget snæver arbejdsgruppe, for at den skulle være effektiv, men flere organisationer har henvendt sig til os og sagt, at de meget gerne ville have repræsentanter direkte i ekspertgruppen, og vi er derfor indstillet på at udvide gruppen, således at den ud over det offentlige repræsentanter og repræsentanter for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kommer til at omfatte Industrirådet, Håndværksrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Grosse-er-Societetet, Butikshandelens Fællesråd, Landbrugsrådet og Danmarks Rederiforening. Vi er sikre på, at arbejdet i dette udvalg vil kunne medføre store resultater, når det rent faktisk er sådan, at organisationerne er så interesseret i forslaget, at de meget gerne vil stille medarbejdere til rådighed for arbejdet.

Jeg må sige, at jeg havde håbet, regeringen ville tage meget positivt mod denne del af forslaget, og det undrer mig, at den socialdemokratiske ordfører nøjes med at henvise til det industripolitiske kontaktudvalg, som har et helt andet formål.

Når vi havde regnet med og håbet på, at regeringen ville tage mere positivt imod forslaget, hænger det sammen med, at en fjerde socialdemokrat – og derfor er jeg da næsten ked af, at vi ikke fik fire på talerstolen i stedet for tre i dag – nemlig finansminister Heinesen, i Berlingske Tidende den 21. marts 1982 har orienteret om, at han for nylig har bedt administrationsdepartementet om hurtigt at udarbejde et konkret forslag om, hvordan der kan gennemføres en sanering af de mange regler, der virker lammende på bl.a. virksomhederne. Det var en meget positiv udtalelse, og jeg vil derfor gerne citere fra Berlingske Tidende den 21. marts, hvor finansminister Heinesen siger:

»Trods en række tidligere initiativer kommer man ikke uden om, at der er et behov for at sanere regelsystemet, således som Berlingske har dokumenteret. Det kan ske ved en oprydning i eksisterende forskrifter. Det kan ske ved en direkte begrænsning i adgangen til at udsende nye forskrifter eller ved oprettelse af en instans, der skal vogte over og f.eks. rationere udsendelsen af forskrifter. Jeg har netop bedt administrationsdepartementet komme med forslag på disse felter, så

der snarest muligt kan træffes de nødvendige politiske foranstaltninger . . .«

Og senere siger hr. Heinesen:

»I et forsøg på at bremse de overlappende regelsæt kunne bekendtgørelserne simpelt hen falde væk, medmindre de blev fornyet inden fristens udløb. Det ville fremtvinge en egentlig revision på et tidligere tidspunkt, end det sker i dag.«

Se, det var udtryk for åbenhed og for en positiv indstilling til hensigterne i vores forslag, som jeg håber skal tjene til andet end at tilgodese socialdemokratiets ønsker om at være i overensstemmelse med Berlingske Tidendes læsere, baseret på, at Berlingske Tidende har kørt en kampagne om paragrafferne. Jeg håber, at regeringen vil tage meget positivt mod denne del af vores forslag. Jeg har med interesse noteret mig, at de radikale i hvert fald vil være positive over for det, og selv SF erklærede deres sympati for disse ting. Derfor er der en mulighed for, at vi får et meget bredt flertal på dette område. Når man snakker med folk ude i erhvervslivet, det være sig lønmodtagere eller erhvervsledere, er det næsten det alvorligste problem for dem, at de føler sig kvalt i det bureaukrati, som de betragter som et edderkoppespind, der er ved at tage initiativ og virkelyst fra dem. Derfor håber jeg, at vi gennem forhandlingerne om vores forslag kan nå frem til en metode – det kan være den, vi har foreslået, det kan være andre – der sikrer, at der bliver gjort en indsats mod dette bureaukrati, således at vi kan genskabe initiativ og virkelyst. Hvis det skulle ske, er det klart, at vi er villige til at gå ind i en forhandling om ændringsforslag osv. i forbindelse med vores beslutningsforslag for at få det igennem, og det kan være, det viser sig, at hvis det bliver gennemført, hvis det for alvor sker, at vi får ryddet op i disse paragraffer, kan det gå hen og blive det mest positive med henblik på at gavne beskæftigelsen, som overhovedet kommer til at ske i denne folketingsamling.

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg skal ikke føje meget til denne – hvis jeg må sige det – endog overordentlig stilfærdige debat. Vi får en mulighed for at gå i detaljer i udvalget, og det medvirker jeg gerne til.

[Industriministeren]

Jeg skal sige til hr. Ellemann-Jensen, at når han taler om kunstige tvangsordninger, som bevirker statslig styring, er jeg gået ud fra som en selvfølge, at han ikke omtaler nogen af de ordninger, industriministeriet administrerer inden for Danmarks erhvervsfond, inden for direktoratet for egnsudvikling og inden for teknologistyrelsen. Der findes nemlig ingen ordninger, som ikke er fuldstændig frivillige og afhængige af den enkelte virksomheds eget initiativ, og der findes ingen ordninger dér, som ikke administreres af erhvervslivets og arbejdsmarkedets egne eksperter.

Når både hr. Ellemann-Jensen og hr. Dyremose efterlyser en arbejdsgruppe og hr. Dyremose udtrykker sin forundring over, at socialdemokratiets ordfører peger på det industripolitiske kontaktudvalg, så forstår jeg ikke denne forundring. Også jeg finder, at det er det ideelle organ, også for denne debat. Hr. Dyremose har misforstået kontaktudvalgets arbejdsområde, hvis han formoder, at det kun beskæftiger sig med industriministeriets områder. Vi har allerede haft en række drøftelser i kontaktudvalget med energiministeren om energipolitik, med undervisningsministeren om forsknings- og uddannelsespolitik, med arbejdsministeren skal vi have drøftelser, med finansministeren skal vi have drøftelser, og med skatteministeren har vi haft drøftelser. Dette emne falder helt i tråd hermed. Hvad der interesserer industri- og håndværksudviklingen, interesserer også det industripolitiske kontaktudvalg.

Så skal jeg i øvrigt til hr. Dyremose sige, at hans interessante regnestykke med hensyn til, hvem han kunne samle op til et flertal for de ting, som ikke i forvejen enten er foreslået eller allerede vedtaget af regeringen, mindede mig en lille bitte smule om konen med æggen. Når hr. Dyremose fik tilstrækkelig mange flere end dem, han nok troede han havde nu, mente han, der ville opstå en mulighed. Det vil nok vise sig, hr. Dyremose, at det er klogest at vente.

Jeg kunne måske også have lov til at sige i al stilfærdighed, når hr. Dyremose spekulerer på, hvem der har foreslået hvad først, at det måske er mere interessant at konstatere, hvem der har konkretiseret, og hvem der har færdiggjort hvad først, og den drøftelse tager jeg meget gerne op, også på et rent statistisk grundlag.

Endelig er jeg glad for hr. Dyremoses meget omhyggelige gengivelse af finansministerens udtalelse. Jeg har den med fra finansministeren, men jeg er da gladere for, at hr. Dyremose bruger sin taletid på den, end at jeg skulle gøre det. Jeg tror, hr. Dyremose er klar over, at den samme holdning, som finansministeren har redegjort for, gælder f. eks. i det ministerium, jeg administrerer. Jeg tror, hr. Dyremose er opmærksom på, at vi inden for ganske få år har fjernet en række erhvervsfremmeordninger, som vi ikke længere fandt tidssvarende, og sat nye ind. Jeg tror også, hr. Dyremose er klar over, at det rent faktisk er eksperterne fra erhvervslivet og arbejdsmarkedet, der lægger detaljerne for ordningerne inden for langt de fleste erhvervsfremmeordninger og derved løbende kan tilrettelægge dem sådan, at de støder mod mindst muligt bureaukrati og indretter sig mest muligt efter den aktuelle situation. For at sige det på anden måde: en løbende regelsanering.

Så skal jeg sige, at uanset hvad man måtte mene og jeg måtte mene om detaljer i forslaget, finder jeg det fortsat værdifuldt, at vi på denne måde efterhånden stort set en gang om måneden får en drøftelse af udviklingen på det erhvervs- og industripolitiske område. Det ser jeg med glæde, og jeg ser også med glæde, at det i dag har givet regeringen en anledning til at vise, hvad der rent faktisk er gennemført siden regeringsdannelsen, og hvad der er fremsat som konkrete forslag til gennemførelse, dels direkte i folketinget, dels nu også i folketingets finansudvalg.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Jeg har ikke meget at føje til industriministerens betragtninger, som jeg selvfølgelig er helt enig i, men jeg skulle måske lige sige så meget, at det, der er tale om, er ikke en skillelinje ned gennem folketinget, hr. Ellemann-Jensen, mellem dem, der vil styring, og dem, der vil frihed for erhvervslivet. Jeg tror ikke, der er nogen klar skillelinje dér. Jeg ser en klarere skillelinje mellem på den ene side de partier, der mener, at man kan løse alle disse samfunds aktuelle krisesyntomer ved at nedsætte statens indtægter, og på den anden side de partier, der mener, man kan løse de samme problemer ved at øge statens udgifter, og så midt imellem dem socialdemo-

[Ministeren for skatter og afgifter]

kratiet, som ikke mener, at nogen af de to veje er den direkte til at rette op på summen af de balanceproblemer, det danske samfund har. I hvert fald er det nødvendigt, hvis man som ansvarlig regering, uanset partifarve, vil overveje, hvordan man skaffer flere arbejdspladser i erhvervslivet, da at undergive sig selv en vis prioritering med hensyn til, hvordan man kan anvende de knappe samfundsmidler, og så når man sikkert frem til en relativt stor enighed om, at de forslag på erhvervsskatteområdet, som regeringen allerede har fremsat, er nogle udmærkede – med visse justeringer måske, det er det, vi skal snakke om undervejs – og temmelig målrettede midler.

Men man kommer nok også frem til, at hvis man bliver tvunget til at prioritere, hvad forslagsstillerne her jo på ingen måde har tvunget sig selv til, er der en række af de andre forslag, der automatisk glider ud af billedet.

Jeg noterede mig i øvrigt med en vis interesse de nuancer, der var i indlæggene fra ordførerne for firkløverpartierne. Jeg noterede mig f. eks. hr. Hahns meget klare forståelse af, at ikke alt kunne gennemføres samtidig; det skal jeg kvittere for, det virker på mig som en meget realistisk bedømmelse af situationen ligesom hr. Arne Bjerregaards betragtninger om noget i samme retning, sådan måtte jeg fortolke det. Det er måske ikke så unaturligt, at der netop fra disse to partiers side er en vis realisme i bedømmelsen af mulighederne, når man tænker på, at regeringen og repræsentanter for de to partier for ikke så farlig mange måneder siden sad ved samme forhandlingsbord og snakkede om 10, 20 og 30 mill. kr. frem og tilbage og var klar over, at det faktisk var et politisk problem enten at give dem ud eller at finde dem, og så snakker vi altså her om 7 mia. kr. lige ud i luften. En vis prioritering er man jo godt klar over både hos centrum-demokraterne og hos kristeligt folkeparti at man er nødt til at undergive sig selv.

Så gav hr. Arne Bjerregaard mig et enkelt stikord. Han spurgte, om der ikke kunne være noget med renteskatteordningen, der var værd at diskutere i denne sammenhæng, hvis man partout skulle finansiere nogle af de ting, man ville lette erhvervslivet med. Jeg ved ikke, om det er en vej, men det er da givet, at rentebeskatningen med alle de kon-

sekvenser, den har for, hvordan penge anbringes i samfundet, også har en betydning for, hvordan der investeres, hvordan penge anbringes. Derfor har det egentlig undret mig, når man tager i betragtning de meget store lighedspunkter, der er mellem det beslutningsforslag, vi her har til debat, og så det tidligere fra venstre, der hed B 13, at et ganske enkelt punkt er gledet ud, nemlig pkt. 18, der lød:

»Der gennemføres en omlægning af rentebeskatningen, som sikrer mod diskrimination af erhvervsaktive investeringer.«

Det var jo ellers et meget interessant om end lidt kryptisk formuleret punkt i det daværende venstrebeslutningsforslag, et punkt, som gav anledning til en debat her i tinget, som i øvrigt var anledningen til nedsættelsen af Thorkil Kristensen-udvalget. Det var en debat, hvori hr. Ellemann-Jensen gav udtryk for, at også venstre fandt, at den nuværende rentebeskatning skabte mange problemer, og at en omlægning af reglerne ville være til gavn for erhvervslivet.

Hr. Ellemann-Jensen gav samtidig udtryk for, at han fandt, at der under tidligere kommissioners og udvalgs undersøgelser af mulighederne for en løsning af disse problemer var opstillet for snævre kommissorier, og lagde derfor op til, at nu skulle vi have et nyt udvalg, der var frit stillet med hensyn til at overveje løsninger.

Det er jo velkendt for forsamlingen her, at min forgænger tog hr. Ellemann-Jensen på ordet og fik nedsat Thorkil Kristensen-udvalget, og så håber jeg ikke, hr. Ellemann-Jensen, at det, når forslaget om en omlægning af rentefradragsreglerne, rentebeskatning, ikke er med i det foreliggende beslutningsforslag, skal tages som udtryk for, at nu, hvor vi i løbet af få dage kan vente Thorkil Kristensen-udvalgets rapport, har venstre fortrudt sin positive indstilling over for de betragtninger, der var i det tidligere venstrebeslutningsforslag. Jeg tillader mig at gå ud fra, at når man ikke har taget punktet med, er det alene udtryk for, at venstre ligesom vi andre blot afventer resultatet af udvalgets undersøgelser, før man også er villig til at medvirke til politiske initiativer på dette område.

Ellemann-Jensen (V):

[Ellemann-Jensen]

Jeg kan bekræfte over for industriministeren, at når jeg talte om kunstige tvangsordninger, er det bestemt ikke ministeren, jeg sigter til. Det er alle hans skurkagtige kolleger. Jeg kan nævne økonomiministeren, boligministeren og andre, der omgås med disse kunstfærdige tvangsordninger. Industriministerens gode hensigter roste jeg også i mit første indlæg, og det skal jeg da gerne gentage over for ministeren her.

Men skatteministeren bliver jeg dog mere og mere skuffet over. Dels prøver skatteministeren at komme til at snakke om noget andet, bl. a. renteskatteordningen, hvad den så har med sagen at gøre. Jeg kan da sige til ministeren, at når vi ikke her har det med, vi havde i vort oprindelige venstreforslag, så er det, fordi det, vi foreslog dengang, var, at nu vil vi altså have de her problemer ordentligt belyst, og det går vi da ud fra at vi får, efter at vi fik nedsat det udvalg, vi dengang foreslog. Og lad os da så gemme hele den diskussion, til Thorkil Kristensen-udvalget på et eller andet tidspunkt forhåbentlig afleverer en klar og entydig redegørelse for de overvejelser, man har gjort sig. Det er i hvert fald ikke emnet her.

Men endnu mere skuffet bliver jeg over ministerens forsøg på her i anden omgang at beskrive en skillelinje ned igennem folketinget på en måde, som slet ikke svarer til ministerens sædvanlige intellektuelle debatniveau. Så kunne jeg meget bedre lide den skillelinje, ministeren fik afsløret i sit første indlæg, hvor vi vitterlig så en skillelinje, der gik på, hvem der vil styre og regulere, og hvem der tror på de frie markedskræfters spil, for det var jo det, der gik igen i ministerens og for øvrigt også i fru Lissa Mathiasens indlæg tidligere. Det var dette, at det at give omkostningslettelser via skattelettelser uden at have snor i tingene, uden at vide lige præcis, hvad det vil blive brugt til, vil man altså ikke være med til; man vil styre, man vil regulere, man vil have magt over tingene. Det undrer mig netop, når industriministeren dog tidligere kunne henvise til, at der er kommet gode resultater igennem det sidste par år på grund af en generel forbedring af konkurrencevilkårene. Det er en generel forbedring, som i høj grad skyldes virkninger, der er kommet til os udefra, udviklinger på valutamarkedet og andre steder, men som også skyldes enkelte af de tiltag, regeringen har iværksat

herhjemme. Det, der er sket, er en generel forbedring af konkurrenceevnen, og det har givet gode resultater.

Det er altså åbenbart kun industriministeren, der tør tro en smule på det. Hans kollega i skatteministeriet skal stadig væk have snor i tingene. Det samme skal en stor del af socialdemokratiet. Det samme skal partierne til venstre for socialdemokratiet. Det er dér, vi ser en vigtig skillelinje. Men det har dog været positivt i debatten i dag at opdage, at den skillelinje åbenbart går så tilpas langt på den ene side af midten, at det skulle være muligt for forslagsstillerne at hente et flertal hjem for en række af de intentioner, vi har lagt frem i vores forslag.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg bliver nødt til at gentage mit spørgsmål fra første runde, hvor jeg spurgte industriministeren og ministeren for skatter og afgifter, om den socialdemokratiske regering og industriministeren og ministeren for skatter og afgifter er enige i de gode fremskridts-synspunkter, overvismand Hans Zeuthen i Morgenavisen Jyllands-Posten fredag i sidste uge fremførte. Overvismanden sagde, at nu er vi altså så langt ude med dansk erhvervsliv, at det er nødvendigt at reducere prisen på arbejdskraft betydeligt. Jeg synes, at når man spørger, om regeringen er enig i udtalelser, der er fremsat af overvismanden, så må man kunne tilkomme et svar.

Jeg har et spørgsmål mere. Det går på, hvem ministeren for skatter og afgifter tænker på, når ministeren henviser til, at der er nogle partier, der mener, at man kan løse alle problemer ved at fjerne statens indtægter. Jeg kender ikke nogen partier her i folketinget og i det danske demokratiske system, der mener, at man kan løse alle problemer ved at fjerne statens indtægter, men hvis ministeren vil afsløre, hvem det er, han tænker på, ville det da være dejligt.

Jeg har den enkelte bemærkning til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Dyremose, der udtrykte vilje til at modtage en hel masse ændringsforslag: pas nu på at holde ryggen rank! Sælg nu ikke det hele! Det er der ingen grund til, der er såmænd behov for at stramme det op i stedet for. Hvis vi skal holde fast ved, at vi vil stemme for forslaget ubetinget,

[Askjær Jørgensen]

som det ligger, skal det altså ikke være sådan, at det udvandes, så det ingenting er.

Dyremose (KF):

Jeg vil da gerne starte med hr. Askjær Jørgensens sidste bemærkninger, for dér fik industriministeren jo pludselig belæg for at beskæftige sig med konen med æggene. Hvis vi ellers tæller mandater, er der altså 66, der har fremsat forslaget, og der er 16, som har sagt ubetinget ja til forslaget, som det ligger. Selv konen med æggene ville have ret, hvis hun sagde, at 66 og 16 er 82. Så mangler vi altså kun 7, 8, 9 stykker for at have et flertal.

Jeg noterede mig meget omhyggeligt, at fru Janne Normann i forbindelse med punkt I i vores plan sagde, at det ville man gerne kigge på, men man måtte se på beløbsgrænserne. Der var altså en vis positiv stemning. Ved punkt II sagde fru Janne Normann: vi er positive. Ved punkt III sagde fru Janne Normann: vi er positive. Ved punkt IV sagde fru Janne Normann: vi er positive. Ved punkt V sagde fru Janne Normann: vi er skeptiske, og ved punkt VI sagde fru Janne Normann: det vil vi se på med velvilje. Det tillader jeg mig at fortolke sådan, at med hensyn til 4 ud af de 6 punkter er fru Janne Normann meget positiv og velvillig. Vedrørende et enkelt af punkterne vil man se på detaljerne og beløbsrammen, og vedrørende det sidste punkt er man skeptisk.

Dermed er der for en stor del af vores forslag faktisk en så positiv holdning, at ministeren selv med henvisning til konen med æggene ikke kan fjerne realiteten, nemlig at der er chance for at opnå et flertal. Det er da klart, at hvis vi skal sikre os det flertal og vi derfor skal modtage ændringsforslag, fordi vi ikke kan få det hele igennem, så vil vi nøje afstemme med fremskridtspartiet, at det er ændringsforslag, som kan accepteres af dem, der er med til at give os et flertal. Jeg er sikker på, at det radikale venstre med fru Janne Normann som ordfører vil fastholde den positive vilje, der er erklæret her, selv om man af og til snakker om, at de radikale og fremskridtspartiet har visse problemer med at tale sammen. Så jeg tror, at det ikke bare er konen med æggene, men noget, hvor vi kan komme et stykke vej, og det lægger jeg vægt på.

Så sagde industriministeren, at han var glad for, at jeg brugte en del af min taletid på finansministerens udtalelser. Jeg citerer gerne socialdemokrater, når de udtaler noget fornuftigt og noget, der er i fuld overensstemmelse med konservativ politik. Jeg synes faktisk, det er vigtigt at holde socialdemokratiske ministre fast på denne type udtalelser. Jeg har også en fornemmelse af, at industriministeren deler finansministerens opfattelse, hvad angår det at afbureaukratisere. Det er sådan set grunden til, at vi har foreslået, at formandskabet for dette ekspertudvalg skulle ligge i industriministeriet. Og så skulle vi have med nogle af de andre ministre, som har en tendens til at glemme dette. Der er skatte- og afgiftsministeren en af de skyldige. Der er arbejdsministeren en af de skyldige. Der er miljøministeren en af de skyldige. Der er ikke i disse ministerier den samme forståelse for, at man skal holde tingene simple, at man skal fjerne gamle, forældede regler. Vi vil gerne være med til at sikre, at industriministeren får et apparat, som han kan bruge til at holde disse 3 andre ministre i ørene.

Industriministeren siger, at det industripolitiske kontaktudvalg kan beskæftige sig med disse ting. Jeg vil gerne sige til ministeren, at jeg er fuldt ud klar over, at man beskæftiger sig med andre områder, men når man ser på medlemmerne af det industripolitiske kontaktudvalg, ser man, at det altså ikke er medlemmer, som er fuldtidsbeskæftigede med dette ene at arbejde i det industripolitiske kontaktudvalg. Det er travle mennesker, som træffer nogle beslutninger, som deltager i nogle høringer. Det, vi taler om her, er en ekspertgruppe af fuldtidsbeskæftigede personer, som arbejder dagligt med at lægge op til gennemgribende reduktioner og saneringer. Hvis den model, vi skal nå frem til forlig om, indebærer, at industriministeren vil have det som et arbejdende underudvalg til det industripolitiske kontaktudvalg, ja, så er der måske noget at snakke om.

Vi taler om to helt forskellige ting, hvis ministeren tror, at det, vi forestiller os med en gennemgribende indsats for at afbureaukratisere, kan klares ved nogle få, sjældne drøftelser i det industripolitiske kontaktudvalg. Men hvis vi bemander det sådan, at vi kan få den indsats, så er der noget at snakke om.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Ja, det er, fordi jeg ser, at ministeren nikker afværgende.

Vi har nu haft en debat om erhvervslivets situation, og overvismanden udtalte sig i Morgenavisen Jyllands-Posten i sidste uge helt konkret om den sag. Det ser ministeren sig altså ikke i stand til at svare på, når man gentager spørgsmålet. Det må jeg sige at jeg i allerhøjeste grad er forbavset over. Men det er måske således, at man ikke har lyst til at kommentere, hvad overvismanden har sagt, fordi det er nøjagtigt, hvad der står i vort partiprogram. Men hvis ikke man er i stand til at svare, så må man jo lade være.

Jeg må notere, at hr. Dyremose glemte én minister, da han remsede op, hvem der var syndere. Jeg har bemærket, at energiministeren har generet erhvervslivet på det groveste, bl. a. ved at forhindre fabrikation inden for det, der hedder alternativ energi, fabrikation af varmepumper og sådan noget. De er usælgelige, fordi alle borgere siger: nå ja, men nu skal vi jo påtvinges naturgas, selv om det koster 30 mia kr. mere end godt, så det kan ikke betale sig for os at investere i det. Det er en stor del af dansk industri, som ellers var godt i skub, energiministeren har nedlagt. Det er kun en tidsel mere i buketten, der består af alt muligt, den socialdemokratiske regering generer det danske erhvervsliv med.

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg har egentlig fundet, at der har været så mange fornuftige indlæg i denne debat, at det havde været rigtigt at slutte den nu. Jeg vil da godt ganske kort sige til hr. Askjær Jørgensen, at den debat, hr. Askjær Jørgensen gerne vil have om overvismandens holdning, må han få på et grundlag, der er væsentlig mere nuanceret end hr. Askjær Jørgensens oplæg. Jeg har haft den glæde at drøfte disse ting med overvismanden og har hørt hans holdning i detaljer. Det lille udpluk, hr. Askjær Jørgensen kom med, tillader os altså ikke en saglig debat.

Når jeg i øvrigt er heroppe, skal jeg lige for en ordens skyld, da der har svævet temmelig mange teorier om de mange forskellige ministre med deres mange forskellige holdninger, sige, at nok er vi mange forskellige ministre, men vi fremtræder som en enhed,

nemlig en regering. Det er jeg glad for at både skatteministeren og jeg her kan understrege over for de forskellige indledere.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg må altså notere mig, at industriministeren finder, at grundlaget i eftermiddag ikke er bredt nok til, at vi kan diskutere erhvervslivets omkostningsniveau. Jeg må beklage, at industriministeren ikke finder, at han er så bredt orienteret, at han er i stand til at diskutere noget vedrørende erhvervslivets vilkår. Vi andre ved, hvordan erhvervslivet har det, det ved industriministeren altså ikke, og det er der ikke noget at gøre ved.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af bindingsperioden for medarbejderaktier m.v.

[Af Dyremose (KF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 44. Fremsat 9/3 82).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Beslutningsforslaget drejer sig om en reduktion til 3 år af den bindingsperiode på 5 år, som man almindeligvis kræver for at indrømme fritagelse for almindelig indkomstskat af værdien af retten til at tegne medarbej-